

[Ebba Strange]

som hr. Hagen Hagensen sagde. Så er spørgsmålet, hvad er det allermest nødvendige, og det er måske dér, vores diskussion kommer.

Vi mener endvidere, at den har en meget ringe kriminalitetsforebyggende virkning, eftersom vi ved, at 80 pct. af de indsatte er gengangere. Det er karakteristisk, at mindst 80 pct. af dem, der sidder i fængslerne, tilhører eller kommer fra den ufaglærte del af arbejderklassen, er mellem 20 og 35 år, har lav skoleuddannelse, ringe boligforhold, ustabile arbejdsforhold og ustabil familieliv. Det er hermed i høj grad sociale problemer, der fylder vore fængsler.

Den helt overvejende del af de dømte er dømt for tyveri og indbrud. Derfor er det jo egentlig ikke så mærkeligt, at anmeldelser om kriminalitet stiger i en periode, hvor samfundet helt tydeligt viser, at det ikke har brug for de unge, hvor mangelen på arbejde og uddannelse er hovedindholdet i tusindvis af unge menneskers liv.

Det er derimod ret fantastisk, at på et tidspunkt, hvor ventelisterne stiger til alle de institutioner, som folk ønsker at bruge, og som de ville have gavn af at bruge, foreslår man ventepuklen afskaffet på netop de institutioner, som skader folk, mens man sender anmodninger rundt til kommunerne om at skære yderligere ned på udgifterne til de institutioner, der gavner folk. Jeg tænker her naturligvis på daginstitutioner, uddannelsesinstitutioner, plejehjem m. v. Denne politik må SF på det skarpeste vende sig imod, og det må vi så gøre i denne sal, når det ikke går mere i finansudvalget.

Hvad er så vores bud? Selvfølgelig har vi nogle forslag også i den aktuelle situation, for vi har jo læst om denne ventepukkel. Vores bud er: slip folk ud af fængslerne. For vores skyld må man godt eftergive de straffede, som allerede sidder der, en god del af deres straf. De har såmænd haft hårdt nok af at sidde der den tid, de har siddet. Hvis man ikke vil det, kunne man i det mindste interessere sig for det, der er foreslået i betænkningen om alternativer til frihedsstraf: at man indleder en ny praksis med at prøveløslade folk, efter at de har udstået halvdelen af deres straf, og at man nedsætter mindstetiden, for hvilken der kan gives prøveløsladelse, fra 4 til 2 måneder. Det giver efter den pågældende arbejdsgruppes udregninger præcis

det antal pladser, som justitsministeren i dag søger finansudvalget om.

Omkring 5.000 af dem, der venter, er spritbilister. Det er også blevet nævnt. Vi anser i SF spritkørsel for at være en hensynsløs forbrydelse, og vi vil derfor foreslå, at man helt afskaffer de særfordele, som de får som hæfteafsonere i forhold til fængselsafsonere. Det vil give en hurtigere ekspedition og et mindre personaleforbrug. For denne gruppe vil vi gerne diskutere, om det overhovedet hjælper at spørre dem inde, om det ikke virker stærkere at konfiskere deres kørekort og eventuelt deres nummerplader. Det ville være en klar konsekvens af overtrædelsen. Måske kunne en form for samfundstjeneste anvendes over for netop denne gruppe, nemlig praktiktjeneste på en skadestue, så de kunne se, hvad det var de forvoldte, når de kørte galt som spritkørere.

Vi vil også godt foreslå at anvende andre alternativer. Det er karakteristisk, at den frie kriminalforsorgs pladser og aktiviteter ikke er steget de sidste år, hvor belægget på vores anstalter er steget. Tværtimod er antallet af betinget dømte gået drastisk ned i årene fra 1976 til 1980, ligesom belægget i den frie kriminalforsorg er faldet fra 161 til 144, samtidig med at personundersøgelsestallet er faldet.

Vi vil foreslå, at man opretter minikollektiver. Tag lidt af modellen fra Skejby, men lad være at lave en egentlig institution, men et sted, hvor dømte kan leve sammen med ikke-dømte i et forpligtende fællesskab, gerne et produktionskollektiv.

Skal der indføres andre alternativer til fængselsstraf, og det skal der, bør det være efter faste regler og ikke efter et individuelt skøn fra domstolene. For det vil uvægerlig komme til at favorisere de bedst stillede af de dømte og gå ud over de svageste.

Endelig mener vi, at det er en stor opgave for forsorgen at hjælpe dem, der har udstået deres straf, til at få uddannelse, arbejde og bolig. Det er svært i disse tider, det ved vi, og vi mener, det er særforanstaltninger, der skal til. Men vi ved også, at det er svært, når udgifterne til den frie forsorg kun udgør 5 pct. af kriminalforsorgens samlede budget.

Økonomisk nedgangstid er i et kapitalistisk samfund karakteriseret ved, at samfundet opruster sine kontrollerende og straffende organer og skærer ned på servicen til de